

Njihovo življenje je materinstvo

EDEN MANJ KOT PETDESET

V stari, že precej propadli hiši onstran mostu čez Grančico v Jurkloštru, je bilo oni dan kar živahno. Petinsedemdesetletna Cicilija Stopinškova je imela obisk. Dve hčeri sta jo prišli obiskat, pa tudi mož Ivan je prišel z Jephovca v Klostro. Stopinškova mama se je preselila s kočarije v Jephovcu v dolino, da je bliže zdravniku, ki prihaja v Jurklošter v krajevno ambulantno, na, pa tudi otroci jo tu lahko pogosteje obiščejo. Za delo na malem posestvu nima več moči. Bolezen jo daje in šele pred kratkim se je vrnila iz bolnišnice, kjer je ležala dva tri mesece.

Mož Ivan, vojni invalid iz prve svetovne vojne, je spet na tistem kot takrat, ko sta se jemala. V vas hodi k svoji Cilki, sicer pa tudi sam ne more kaj dosti storiti na kočariji v Jephovcu. Kako bo tudi ob eni zdravi nogi in dvema lesenima, kajti od takrat, ko mu je odneslo nogo, si mora pomagati še s palico. Stopinškova mama ni bila gostobesedna. Z nekakšnim dvornom me je merila, češ, kako boš, človek mestni, razumel težave matere z 11 otro-

ki, kočarico na skromni pedi zemlje in še bolj skromni invalidnini? Več kot besede pa so povedale njene vlažne oči. Kdo ve, so se solzile za voljo sreče, da jo obdajo hčere, ali pa zato, ker bodo spet odšle in bodo spet tekli dolgi dnevi, preden bo spet kdo prišel. In še zima prihaja v to dolino, ki ji sneg dostikrat zapre vrata, da še »dohtar« ne more do Jurkloštra.

Torej 11 otrok se je rodilo Ceciliji Stopinšek

in njenemu možu Ivanu. Prva hči, Angela, je bila rojena pred 54 leti, torej ob koncu vojne. Angeli so sledila štiri dekleta, Cilka, Stefka, Milka, ki je umrla pri 15 letih, in Fanika. Sele šesti je bil fant, Ivan, za njim se je rodila Olga, potem Toni, ki je umrl 26 let star, deveti je bil Herman, za njim še Mirna in skledo je postrgal najmlajši — Rajko.

Stopinškova mama je vse otroke rodila doma. Zrasli so v poštenjake,

šli po svetu, si ustvarili svoje družine in domove. Jasno, da je bilo najhujše med vojno. Tako hudo jim je bilo, da se tudi partizani niso ustavljali pod njihovo streho in če še, potem samo zaradi strehe, kaj drugega pri hiši niso mogli dobiti.

— Vse bi se šlo, le če bi bilo zdravje, potoži mama Stopinškova. Zdaj, ko so otroci pri kruhu, bi jima z možem še kako odrezalo, če bi k invalidnini prišlo še kaj od zemlje. Pa raje kane proč, za davek, za popravila, za orače in podobno.

Stopinškova imata že 29 vnukov in devet pravnukov. Enajst njunih otrok, 29 vnukov, 9 pravnukov. Le eden manjka, da bi njuno potomstvo doseglo število 50. Zdaj je vprašanje, kaj bo prej, kaj bo petdeseto? Vnuč ali pravnuk?

Prihaja zima. Kratki dnevi, dolge noči. Pa sneg, zameti, poledica. O, ne čakajo na dobro cesto le mlajši, tudi takšni kot je Stopinškova mama, ki ve, da bodo obiski njenih otrok, vnukov in pravnukov čez zimo redkejši. J. Kr.

Jaaa? ko bi vi to slišali...!

»Oooo, gospa Smolnikova, kako sem vesela, da sem vas srečala. Novico imam, zanimivo novico!« Pred izlozbo sta stali starijši ženi in se živahno pomenkovali. »Veste, tisti sosed, o katerih sem vam zadnjič pravila, saj se spominjate, sta se danes pošteno sprli. Jaa, ko bi vi to slišali, gospa Smolnikova! Saj razumete, človek »nehote« pri sluhne in kaj morem, če na svoja stara leta še tako dobro slišim in vse vidim. Zaradi vode sta si skočili v lase, pomislite, zaradi čisto navadne vode. Gospa Ponižnikova, mirna, prijetna ženska namreč nima vode v svoji sobi. Njena sosedka, gospa Srakarjeva, pa ima svojo vodo v kuhinji. Jaaa, tu se pa zdaj začneja problemi. Gospa Srakarjeva je precej gospodovalna, sitna bi jaz rekla, in prepirljiva ženska. In veste, kaj je počela? Vso umazano vodo je zlivala v zlivnik gospe Ponižnikove in si ni čisto nič gnala k srcu, če je pri tem polivala tudi tla. Pomislite, kako je gospa Ponižnikovo na tihem to jezilo. Reva je neprestano brisala tla, čistila zlivnik in plačevala porabo vode. Pa še pipa se je pokvarila, da je voda kar curknila iz nje in gospa Ponižnikova jo je dala na svoje stroške popraviti. Sose-

pa nič, mirno je zlivala vso »svinjarijo« v njen zlivnik in tam pomivala svojo najbolj umazano posodo. Jaaa, potem je pa gospe Ponižnikovi le zavrelo. Namazala je pipo z oho lepilom. Hi-hi-hi! Gospa Srakarjeva je nič hudega sluteč postrgala prismojeno cvrtje v zlivnik in nameravala splakniti »rajinlo«, pa je pograbila za lepljivo pipo. Jaa, ko bi vi to videli! Skremžila je obraz, stekla v kuhinjo in privihrala nazaj z gorčico v rokah. Tedaj je odprla vrata gospe Ponižnikove in jo zalotila pri dejanju. Jaa, ko bi vi to slišali! Takega besednega dvoboja pa še ne. Vso »menadžerijo« sta si zmetali v obraz in vsak hip sem čakala, da si boš skočila v lase. No, končalo se je tako, da je gospa Ponižnikova stekla v sobo in zaloputnila vrata, gospa Srakarjeva pa je z isto pomilo ponev s prismojenim cvrtjem in nalašč razlila vodo po tleh. Saj rečem, gospa Smolnikova, takšna sosedka, sramooota! Tako je, če je človek premalo samozavesten in se ne zna prav braniti. Takega znajo ljudje izkoriščati. Jaz bi gospe Srakarjevi že pokazala! Pa to še ni nič. Zadnjič sem videla... Jaaa, ko bi vi to slišali!«

sosed sosedu

Slovenske Konjice

V INTEGRACIJE

Razdrobljenost dobršnega dela gospodarskih organizacij v občini Slovenske Konjice je resna ovira na poti hitrejšega razvoja gospodarstva v občini. Komite občinske konference ZKS je zaradi tega analiziral stanje na tem področju ter ugotovil, da obstoje mnogokatero možnosti tesnejšega sodelovanja in povezovanja gospodarskih organizacij v občini, po potrebi pa tudi zunaj nje. Do vseh predlaganih integracij je komite zavzel enotno stališče ter zadalil komuniste v delovnih organizacijah, da takoj povzamejo pobudo za pričetek potrebnih akcij, ki naj pokažejo prednosti tesnejšega sodelovanja in povezovanja delovnih organizacij v konjiški občini.

Na podlagi posebne analize, ki jo je pripravila komisija pred nedavnim jo je imenoval Komite občinske konference ZKS, ter na osnovi vsestranske razprave o problemih in prednostih tesnejšega povezovanja je komite zavzel do posameznih predlogov enotno stališče.

Področje kovinsko predelovalne industrije v občini je vse premalo povezano. Dve delovni organizaciji te stroke sta v Vitanju, ena v Zrečah, Kovaška industrija, v Konjicah pa Kostroj in obrtno podjetje Komos, ki je začelo v težaven, praktično brezizhoden položaj. Da je na tem področju prav gotovo možno doseči ustrezno sodelovanje, delitev proizvodnega programa in še kaj več, je tako kot na dani. Zato ni čudno, da je komite sklenil, da morajo komunisti teh delovnih organizacij sestati skupno mizo ter preanalizirati možnosti tesnejšega sodelovanja v bodoče. Kako in kaj, bodo seveda pokazale strokovne analize, nekdo pa mora prevzeti pobudo. Za to so pač najbolj poklicani komunisti.

V občini delujeta dve stanovanjski podjetji, eno v Ko-

njicah in eno v Zrečah. Po svoji organizacijski strukturi in kadrovski zasedbi nobeno v bodoče ne bo kos velikim in odgovornim nalogam na področju uveljavljanja nove stanovanjske politike. Da bo absurd še večji, na primer v Zrečah tamkajšino podjetje upravlja in gospodari z novimi zgradbami (večje najemnine — manjši stroški vzdrževanja), konjiško stanovanjsko podjetje pa v istem kraju gospodari z vsemi starimi hišami v družbeni lasti (nižje najemnine in večji stroški vzdrževanja)! Bodoče naloge na področju predvidene, spremenjene stanovanjske politike v občini terjajo organizacijsko močno in kadrovsko čvrsto stanovanjsko podjetje, zato je potreba po integraciji več kot utemeljena. Nekateri rešitve (da bi Kovaška industrija imela svojo stanovanjsko enoto, komunalno dejavnost sedanega zreškega stanovanjskega podjetja pa bi prevzelo podjetje Comet) so kompromis, odraz določenih težav posameznikov, ki ne morejo ali nočejo spoznati nujnosti po čvrstem stanovanjskem podjetju v občini. Komite je sklenil, da je tre-

ba stara nasprotja in razprti-je odstraniti ter nemudoma pristopiti k iskanju ustrezne rešitve tudi na področju stanovanjske politike.

Podobno je tudi pri gostinstvu in trgovini. Predlagano je, da naj se poiščejo rešitve za ustrezno povezovanje gostinskih podjetij (»Jelka« in »Jelena«), trgovine (»Dravinjski dom«), Pekarne »Rogla« in v končni konsekveni tudi Kmetijska zadruga. Komunisti pri Dravinjskem domu so o tem na osnovi organizacij že razpravljali ter do predloga zavzeli konstruktivno stališče.

Komite je vse omenjene predloge podprl, edino, s čimer se ni strinjal, je bil rok, ki je določal prekratko obdobje, do kdaj naj bo to izvedeno. Zato so sklenili, da naj se vse potrebno pripravi do konca prvega polletja prihodnjega leta, za izvedbo akcije pa so v celoti odgovorni komunisti. Vse torej kaže, da bomb tudi na območju konjiške občine v bližnji perspektivi priče novim integracijam, ki bodo vzpodbudile še hitrejši razvoj gospodarstva in celotne občine.

Načrtno

Izvajanje programa izgradnje šolskih objektov ter vzgojno varstvenih ustanov, ki jih v Celju financirajo iz sredstev zbranih s samopriskom občanov, se mora dosledno zagotoviti. Kljub temu, da se sredstva iz samopriskovka že vrsto mesecev ne oblikujejo na predvideni višini, pa je upravni odbor Sklada za gradnjo osnovnih šol in vzgojno varstvenih ustanov v Celju na zadnji seji sklenil, da je potrebno vložiti maksimalne napore, da se postavljeni program uresniči tako, kot je bilo občanom ob referendumu tudi obljubljeno.

Na seji upravnega odbora so med drugim sklenili, da se temeljni skupnosti otroškega varstva občine Celje dodeli milijon dinarjev za gradnjo po programu predvidenih objektov. Po izplačilu obveznosti za gradnjo VVZ bodo preostala sredstva kot avans nakazali gradbenemu podjetju GRADIS, da bi le-to pravočasno zagotovilo kritični gradbeni material.

Spričo dejstva, da se sredstva zbrana s referendumom ne oblikujejo po pričakovanjih, je upravni odbor razmišljal, da bi obe predvideni telovadnici, to je v Vojniku in na Dobrni, zgradili po sistemu montažne gradnje. Kvaliteta je ista, stroški gradnje pa bi se zmanjšali.

Kot je predvideno, bodo z gradnjo V. osnovne šole na Otoku pričeli marca prihodnjega leta. Poleg tega je upravni odbor sklada obravnaval še nekatera druga tekoča vprašanja ter med drugim sklenil, da naj za gradnjo stanovanj za hišnika pri novi šoli na Otoku svoje prispevata tudi kolektiva II. osnovne šole in Pedagoške gimnazije. D. P.

Zaposlitve ni

Kugler Rozika, 19 letno dekle, po poklicu izučena krojačica, mi je po tožila svoje težave. Zaposlena je bila v tovarni Toper, letos v jeseni pa se je vpisala kot izredna slušateljica v srednjo tehniško šolo v oddelek za tekstilno stroko. V tovarni so ji najprej zagotovili, da se bo lahko nemoteno šolala in da bo imela enake privilegije kot stipendistke podjetja, kasneje pa so si premislili. Ker je delala v dveh izmenah, predavanja pa ima samo popoldne in to trikrat na teden, so ji samo en dan v tednu dovolili zamenjati de-

ka je še toliko večja, ker doma ne najde razumevanja za svojo željo po učenju. Oče je sicer v službi, a je denarno pri plačevanju šolnine in ostalih izdatkov ne more pomagati. Tako je Rozika zdaj že dva meseca brez zaposlitve in si na noben način ne more najti dela. Bila bi zadovoljna s kakršno koli zaposlitvijo, ki bi ji omogočala izobraževanje in to čim prej, ker ima denar samo še za en obrok dveh izmenah, predavanja pa ima samo popoldne in to trikrat na teden, so ji samo en dan v tednu dovolili zamenjati de-

lo v popoldanski izmeni z dopoldanskim. Tako bi zamudila veliko predavanj, kar bi seveda vplivalo na uspešnost njene učenja. Zato se je odločila, da zapusti tovarno Toper in se zaposli drugje, kjer bi se lahko v popoldanskem času izobraževala. Njena stis-

primerna služba, saj mladim ljudem, ki se s tako voljo učijo in želijo postati strokovnjaki v svoji stroki, moramo dati možnosti, da svoje cilje, da zapusti tovarno Toper in se zaposli drugje, kjer bi se lahko v popoldanskem času izobraževala. Njena stis-

DOMINIKA POŠ